

BULETINUL EPISCOPIEI

Buletin informativ al Episcopiei Ortodoxe Române din Ungaria, cu reședința la Giula
Apare cu binecuvântarea † Preasfințitului Părinte Episcop Siluan - Anul XIV. Nr. 5 (157), mai 2016

SCRISOARE PASTORALĂ LA ÎNVIEREA DOMNULUI - 2016

† SILUAN

din mila lui Dumnezeu
Episcopul Eparhiei
Ortodoxe Române
din Ungaria

Iubitului cler, cinului monahal și dreptmăritorilor creștini și creștine din de Dumnezeu păzita Episcopie Ortodoxă Română din Ungaria, har, milă și pace, de la Dumnezeu Tatăl, prin Domnul și Mântuitorul nostru Iisus Hristos, Cel Înviat a treia zi din morți și prin harul Preasfântului și de viață făcătorului Său Duh, iar de la noi părintească îmbrățișare și binecuvântare!

**Iubiți frați și surori în
Hristos Domnul,**

Hristos a înviat!

Fără îndoială, Praznicul Sfințelor Paști este unul dintre evenimentele cele mai importante ale anului liturgic. Cerul și Pământul se bucură împreună de Învierea Domnului, pe care și noi o prăznuim astăzi.

Îngerii saltă de bucurie, văzând pe Stăpânul lor Înviat cu Trupul, din morți și Îl întâmpină Sus,

în Cer, cu cântare de bucurie și de slavă.

Oamenii, parcă nedumeriți, se bucură și ei, prin reprezentanții lor cei mai de seamă, prin feme-

spune că El este viu: De ce-L căutați pe Cel viu, printre cei morți? Nu este aici. A înviat, precum a zis. Și va merge mai înainte de voi în Galileea;

Cel înviat, a stat în mijlocul lor și le-a zis: Pace vouă! (Ioan 20,19). Și chiar dacă nu L-au recunoscut de la început, pentru că înfățișarea Domnului Înviat era schimbată, transfigurată, era însoțită de lumina Sfintei Învieri, după ce s-au încredințat că într-adevăr El este, atunci s-au bucurat neșpus de mult, iar bucuria aceasta nimeni nu a mai putut-o lua de la ei (Ioan 16,22).

S-au bucurat, pentru că L-au văzut din nou pe Hristos Domnul, pe care-L crezuseră mort, o dată pentru totdeauna. S-au bucurat, pentru că la fel ca și mai înainte, când fuseseră părtași la atâtea minuni, au văzut că este cu puțință și Învierea morților, iar aceasta este cea mai mare dintre minuni, pe care nimeni dintre oamenii obișnuiți nu ar fi fost în stare să o facă. S-au bucurat, pentru că, după ce-l văzuseră înviat pe Lazăr, prietenul Domnului, care a stat în mormânt patru zile (Ioan 11,43-45), după ce au asistat, dimpreună cu o

ile mironosițe și ucenicii Domnului, care mergând dis-de-dimineată, ca să ungă cu miresme Trupul Cel mort al Mântuitorului, găsesc mormântul gol și arătare de înger care le

acolo Îl veți vedea! (Luca 24,5-6; Matei 28,6-7).

Dar până să ajungă aceștia în Galileea și fiind încă adunați în cetatea Ierusalimului, de frica iudeilor, a venit la ei Iisus

(Continuare în pag. a 2-a)

Scrisoare Pastorală la Învierea Domnului - 2016

(Urmare din pagina 1-a)

mulțime numeroasă, la învierea fiului văduvei din Nain (Luca 7,14-17), după ce au văzut-o vie pe fiica mai-marelui sinagogii din Capernaum (Marcu 5,41-42; Luca 8,55-56), iată că a venit și vremea ca să Îl vadă Înviat pe Domnul și Învățătorul lor, pe Care Îl urmase-ră cu multă credincioșie și în Care și-a pus toată nădejdea lor. Iar aceasta nu le-a fost înșelată.

Dreptmăritori creștini și creștine,

Natura însăși, firea întreagă, în această vreme de primăvară, care coincide și cu Sărbătoarea Sfintelor Paști, parcă este la rândul ei părtașă Învierii Domnului și dă mărturie despre puterea lui Dumnezeu, după rânduiala Căruia există și își urmează cursul ei firesc.

Este atâta lumină, puritate și frumusețe în jur, încât acestea parcă atrag involuntar și sufletele noastre pe calea uimirii, îndemnându-le să se bucure și să dea slavă Celui Preaînalt pentru această frumusețe și pentru puterea Sa cea creatoare, care împodobește făptura și îi poartă de grijă în fiecare clipă.

Înțelegând și noi că toate sunt sub puterea lui Dumnezeu și bucurân-

du-ne de tot ceea ce El ne pune la dispoziție cu atâta dărnicie și generozitate, aducem în interiorul bisericii o parte din această frumusețe a naturii, prin ramurile de salcie sau de finic, pe care le ținem în mâini în Duminica Floriilor, și mai ales prin lumânarea pascală, care este frumos împodobită cu flori. Lumina lui Hristos, care a strălucit din Mormântul Golgotei, prin Învierea Domnului, se împărtășește și astăzi credincioșilor prin semnele vădite ale frumuseții naturii, ce se bucură împreună cu noi de Învierea Domnului, dar pălește totuși în fața frumuseții ei nepământene.

Puțini sunt cei care, luându-și răgaz o clipă din alergarea zilnică a vieții și privind împrejurul lor, să nu se bucure de frumusețea a tot ceea ce văd, în această perioadă mirifică a anului. Dar, din păcate, destul de puțini sunt și cei care, părtași fiind credinței în Bunul Dumnezeu, sunt în stare să vadă ceea ce stă în spatele lucrurilor văzute și trecând cu mintea lor de la făptură la Creator, să Îl cunoască pe Acesta și să Îi aducă slavă și mulțumire (Rom. 1,20).

Firea întreagă, prin frumusețea, dar și prin stihiiile ei, care produc spaimă și provoacă câteodată pagube însemnate

în viața oamenilor și a cetăților prin care trec, fac parte din viața noastră și ele ne atrag atenția în felurile chipuri și împrejurări. Noi însă, trebuie să mergem mai departe cu ochiul cel tainic al minții, luminate de credință și să ajungem până la Cel ce este Stăpânul firii, Care a potolit furtuna pe mare doar cu cuvântul (Matei 14,32; Marcu 4,39; 6,51), Care a umplut mrejele pescarilor (Luca 5,6), Care l-a făcut pe Apostolul Său Petru să meargă pe apă ca și pe uscat (Matei 14,28-29), Care a ieșit din mormânt, deși fusese așezat în el ca un mort, iar piatra de la intrare, care era foarte mare, a fost dată la o parte (Matei 28,2; Marcu 16,3-4; Ioan 20,1), Care a intrat la Apostoli, după Înviere, ușile fiind încuiate (Ioan 20,19,26). Doar atunci natura își va dezvălui și pentru noi rostul ei firesc și puterea care îi stă în spate și o susține la existență, numai atunci vom putea să ajungem cu adevărat la Stăpânul ei și al nostru, la Cel Care a biruit moartea și ne dăruiește și nouă, celor ce credem în El, viața cea veșnică și bucuria Sfintei Sale Învieri.

Iubiți credincioși și credincioase,

Au trecut mai bine de două milenii de când piatra a fost răsturnată

de pe ușa mormântului, iar Hristos și-a încredințat ucenicii de Înviere și totuși nici astăzi nu cred toți în Învierea Sa, iar lumea nu cunoaște pacea și bucuria Învierii decât în mică măsură. Tulburări și amenințări de tot felul, la adresa vieții oamenilor, pot interveni pe neașteptate și în multe părți. De prea multe ori, chiar în numele credinței, în general la confesiuni necreștine, există oameni care pot face rău semenilor lor, le pot pune viața în pericol, iar problema vieții și a morții pare că este mai actuală astăzi decât oricând. Moartea poate secera și acum vieți tinere și nevinovate, atunci când acestea se așteptau cel mai puțin.

Însă Hristos a biruit moartea, iar răul care a încercat atunci să Îl răpună pe Însuși Domnul Slavei, sub chipul Său de Om, pe Stăpânul vieții și al întregului univers, este același. Diavolul, cel mincinos și ucigaș de oameni (Ioan 8,44), care umblă răcnind ca un leu, căutând pe cine să înghită (I Petru, 5,8), își găsește și astăzi adepți care să-i asculte glasul, iar urmările sale se văd nu doar în lupta dintre neamuri și popoare diferite, în dorința lor de dominare, ci chiar și în sânul aceleiași familii, îngrozind pe alții

(Continuare în pag. a 3-a)

Scrisoare Pastorală la Învierea Domnului - 2016

(Urmare din pag. a 2-a)
prin faptele care se fac. Și chiar dacă uneori, cei care sunt porniți spre răz-bunare, par a avea o oa-recare îndreptățire în ac-țiunile lor, totuși, acestea nu sunt făcute nicidecum după voia lui Dumnezeu, nu pot să facă bine nimă-nui și nu ar trebui să fie săvârșite.

Să facem loc mai mult, în aceste zile, în sufletele

noastre, bucuriei credin-ței și Învierii lui Hris-tos, să lăsăm frumuseța chipului Său să ne lumi-neze și nouă viața, să ne bucurăm de Învierea Sa și de frumuseța întregii zidiri. Să ne rugăm mai mult Celui Care a biruit moartea, să Îi în-credințăm și noi viața și să Îl chemăm în aju-tor în orice împrejurare, să Îl mărturisim și să le

vorbim despre El copi-ilor și celor mai tineri, dar și întregii lumi, să Îi simțim puterea nevăzută și prezența Sa cea lină și binefăcătoare și așa, bucurându-ne, să cân-tăm, dimpreună cu toată zidirea: „Hristos a înviat din morți, cu moartea pe moarte călcând și celor din mormânturi viață dă-ruindu-le” (Troparul În-vierii Domnului).

Al vostru, al tuturor, de tot binele doritor și către Hristos Domnul Cel Învi-at rugător,

† **Siluan**
Episcopul Eparhiei
Ortodoxe Române din
Ungaria

Data în Reședința noastră
Episcopală din Giula,
la Praznicul
Învierii Domnului,
în Anul Mântuirii 2016.

Sărbătoarea Învierii Domnului la românii din Ungaria

Învierea Domnului este cea mai mare Sărbătoare creștină și ea reprezintă un prilej de mare bucurie și de binecuvântare și pentru românii ortodocși din Ungaria.

Urmând unei tradiții mai vechi, care a fost inițiată în anul 2005 de Preasfințitul Pă-rinte Sofronie, actualmente, Chiri-arhul Oradiei, la Sărbătoarea Sfinte-lor Paști (1 mai 2016), Preasfințitul Părinte Siluan, Episcopul Eparhiei Ortodoxe Române din Ungaria, s-a aflat din nou în mijlocul credincio-șilor ortodocși români din Budapes-ta, unde a săvârșit Slujba Învierii Domnului și Sfânta Liturghie pas-cală, a Sfântului Ioan Gură de Aur.

Din soborul slujitor au mai făcut parte Părintele Protosinghel Da-vid Pop, Superiorul Așezământului Monahal Românesc „Sfântul Ioan Botezătorul” din Budapesta, Părin-tele Marius Maghiaru, Protopop de Budapesta, Arhidiaconul Claudiu Condura-che și Diaconul Emanuel Văduva, de la Ca-tedra Episcopală din Giula, iar răspunsurile la strană au fost date de viețuitoarele de la Așezământul Monahal.

Ca de fiecare dată, Slujba Învierii a fost precedată de o amplă procesiune cu prapuri, clerici și în jur de 400-500 credincioși, care au mers pe străzile din jurul Curților Goj-du, în care se află și capela românească din Budapesta, cântând cu bucurie „Învierea Ta, Hristoase, Mântuitorule, Îngerii o laudă în Ceruri și pe noi, pe pământ, ne învredniceș-te, cu inimă curată să Te mărim!” La intrarea în imobilul ce găzduiește capela, a fost citită Evanghelia Învierii, s-a cântat pentru prima dată „Hristos a înviat”, de către toți cei pre-zenți, iar ierarhul a rostit un cuvânt de învă-țătură și binecuvântare, felicitându-i pe cre-

dincioși pentru faptul că rămân statomnici în credința lor ortodoxă în Învierea Domnului, care este cel mai mare dar făcut de Dum-nezeu oamenilor.

A urmat apoi Canonul Învierii, săvârșit în interiorul capelei, cu citirea de către ierarh a

cuvântului Sfântului Ioan Gură de Aur la Slă- vitul Praznic al Învierii Domnului, precum și Sfânta și Dumnezeiasca Liturghie, în cadrul căreia mai mulți copii și credincioși au fost împărțâșiți cu Sfintele Taine. La final, ierarhul a sfințit pâinea numită în popor Paști, pri-noasele de carne, brânză și ouă, după care, potrivit tradiției, a ciocnit ouă roșii cu fiecare credincios și a urmat o agapă frățească.

La Budapesta, există o Parohie Ortodoxă Românească, care de mai bine de 115 ani își desfășoară sfintele slujbe în acest imobil pus la dispoziție de Fundația Gojdu, iar din anul 2009, cu binecuvântarea Preasfințitului Părinte Siluan, în aceleași imobil funcțio-nează și un Așezământ Monahal Românesc, pus sub ocrotirea spirituală a Sfântului Pro- rooc Ioan Botezătorul și Centrul Cultural și Misionar-Pastoral „Sfântul Vasile cel Mare.

Aceste instituții românești deserveșc și nevo- ile spirituale ale credincioșilor ortodocși ro-mâni care trăiesc astăzi în capitala Ungariei.

Tot în ziua de Paști, pentru a împărțâși binecuvântare și altor credincioși, Preasfin- țitul Părinte Siluan a asistat la Sfânta Litur- ghie săvârșită de alți clerici în Catedrala Episcopală din Giula, unde a avut loc și o serbare dedicată Învierii Domnului, dar și Zilei mamei, deoarece în Ungaria prima duminică din luna mai le este consacrată ace- stora, iar în acest an ea a concis cu Sărbătoarea Paștilor. Serba- rea a fost pregătită de elevi de la Școala Generală și Liceul Românesc din Giula, sub în- drumarea Doamnei Învățătoare Eva Sabău. La final, ierarhul le-a împărțit copiilor pachete cu dulciuri, credincioșii au primit pâinea sfințită, numită în popor „Paști”, iar femeile din biserică câte o floare. În curtea Episcopiei, la fel ca în anii trecuți, a urmat o recepție oferită tuturor credincioșilor, la care Preasfințitul Părinte Siluan a binecuvântat prinoasele și a ciocnit ouă roșii cu fiecare în parte, într-o atmosferă de comuniune și mare bucurie. Atât la slujba Învierii, din noaptea precedentă, cât și la Sfânta Liturghie de la Catedrala din Giula, au participat în jur de 250-300 de persoane, credincioși ai Catedra- lei, credincioși veniți din alte localități din Ungaria, dar și din România, turiști români aflați în trecere prin Giula, dar și oficialități, între care s-au numărat Domnul Consul Ge- neral Florin Trandafir Vasiloni, Doamna Ma- ria Gurzău Czeglédi, Directoarea Liceului, ș.a.

(Continuare în pag. a 4-a)

Sărbătoarea Învierii Domnului la românii din Ungaria

(Urmare din pag. a 3-a)

După amiaza, în jur de 50-100 de persoane au luat parte la slujba Vecerniei din Ziua de Paști, numită și „A Doua Înviere”, săvârșită de Preasfințitul Părinte Siluan și un sobor de preoți și diaconi în biserica romano-catolică din Șărcad (Sarkad) pusă la dispoziție cu generozitate pentru credincioșii ortocdoși români din localitate, care o dată pe an iau parte la această slujbă pascală, organizată și la solicitarea Domnului Ioan Tat, Președintele Autogovernării Românești Locale din Șărcad. La slujbă au asistat și oficialități, dintre care menționăm pe Domnul Consul General Florin Trandafir Vasiloni, de la Giula, Domnul Vas György, Viceprimarul Șărcadului, Doamna Notar Pintér Magdolna,

Domnul Ioan Tat, Domnul Ioan Patkás, Președintele Autogovernării Românești Locale din Crâstor și Doamna Vicepreședinte Cornelia Patkás, precum și credincioși din Șărcad, Micherechi, sau Salonta. Ierarhul a făcut și aici, la final, sfințirea pâinii numită „Paști” și toți cei prezenți au fost invitați la o agapă comună, oferită din partea Autogovernării Românești Locale din Crâstor.

Programul liturgic al zilei s-a încheiat cu aceeași slujbă a Vecerniei, săvârșită de ierarh și la Catedrala Episcopală din Giula, împreună cu clerici din Permanența Eparhială, slujitori ai Catedralei și de la biserica din Giula Mică. La fel ca și la Șărcad, în cadrul slujbei a fost citită și aici Sfânta Evanghelie în mai multe limbi, pentru a se arăta și în felul acesta

universalitatea mesajului mântuitor al Sfintei Învierii pentru toate neamurile. Preasfințitul Părinte Siluan a rostit la final și un cuvânt de învățătură și binecuvântare, prin care a arătat că Învieria Domnului și Sfintele Paști au fost un prilej de mare bucurie pentru ucenicii de altă dată ai Mântuitorului Iisus Hristos, dar ele rămân la fel și pentru noi, cei de astăzi.

Astfel, prin slujbele efectuate la toate bisericile din cadrul Episcopiei și tradițiile păstrate cu sfințenie, și românii din Ungaria s-au făcut părtași din nou Sărbătorii Învierii Domnului și s-au bucurat cu bucurie mare.

**Biroul de Presă
al Episcopiei Ortodoxe
Române din Ungaria**

Slujire arhierescă și concert coral la Catedrala din Giula

Duminica a V-a după Paști, a Femeii Samarince (29 mai 2016), a fost prilej de bucurie și sărbătoare pentru credincioșii de la Catedrala Episcopală din Giula, închinată Sfântului Ierarh Nicolae.

Sfânta Liturghie a fost oficiată în locașul de cult de către Preasfințitul Părinte Episcop Siluan, împreună cu un sobor de preoți și diaconi format din Părintele

Teodor Marc, Consilier Economic și Parohul Catedralei, Părintele Aurel Becan, Protopop de Seghedin și Paroh la Cenadul Unguresc, Părintele Petru Pușcaș, Paroh la biserica din Giula Mică, Arhidiaconul Claudiu Condurache și Diaconul Emanuel Văduva, slujitori ai Catedralei.

La slujbă, alături de credincioșii Catedralei, au participat credincioși și turiști din România, aflați în trecere prin orașul Giula, dar și oficialități, ca de pildă Domnul Florin Trandafir Vasiloni, Consulul General al României la Giula, împreună cu familia sa.

În cuvântul de învățătură, Preasfințitul Părinte Siluan a vorbit despre pilda femeii samarince, care și-a schimbat viața în urma întâlnirii cu Mântuitorul Iisus Hristos, Cel Care îi cunoaște sufletul și greșelile, dar și posibilitățile și nevoia ei de mântuire, Care îi dăruiește apa cea vie a cuvântului și a harului Său, transformând-o în următoare și mărturisitoare a Sa, fiind cunoscută mai apoi, în istoria Bisericii noastre, sub numele de Sfânta Muceniță Fotini. Pe baza mărturiei acestei femei, mulți alți conlocuitori de-ai ei au crezut, la rândul lor, în Domnul Hristos, astfel încât cuvântul Mântuitorului a adus rod bogat în această cetate străină, după cum poate nu ne-am fi așteptat.

În cadrul slujbei a fost săvârșită și rânduiala parastasului pentru credincioasa Berke Sofia, la șase săptămâni de la trecerea sa la cele veșnice.

Un moment important, cu semnificații culturale, dar și misionare, l-a constituit concertul de muzică bisericească, cuprinzând cântări pascale și alte privesne și cântece bisericești, oferite de Corul „Pro Musica” din Giula și corul elevilor de la Școala Generală Românească din oraș, ambele fiind aflate sub conducerea tânărului profesor

Adrian Bughi, din Arad. Acesta a preluat dirijarea renumitului cor julan „Pro Musica” de la maestrul și profesorul său, Gheorghe Flueraș, din Arad, care a condus acest cor de la înființarea sa, din 1991 și până în anul 2011. Dincolo de munca stăruitoare cu corul „Pro Musica”, Domnul Adrian Bughi a început din toamna anului 2015 se să ocupe și de formarea unui cor cu elevi din clasele 5-8, de la Școala Generală din Giula, care au fost prezenți și de această dată la concertul din Catedrală, primit cu multă bucurie și foarte apreciat de către credincioși.

Un moment important, cu semnificații culturale, dar și misionare, l-a constituit concertul de muzică bisericească, cuprinzând cântări pascale și alte privesne și cântece bisericești, oferite de Corul „Pro Musica” din Giula și corul elevilor de la Școala Generală Românească din oraș, ambele fiind aflate sub conducerea tânărului profesor

Adrian Bughi, din Arad. Acesta a preluat dirijarea renumitului cor julan „Pro Musica” de la maestrul și profesorul său, Gheorghe Flueraș, din Arad, care a condus acest cor de la înființarea sa, din 1991 și până în anul 2011. Dincolo de munca stăruitoare cu corul „Pro Musica”, Domnul Adrian Bughi a început din toamna anului 2015 se să ocupe și de formarea unui cor cu elevi din clasele 5-8, de la Școala Generală din Giula, care au fost prezenți și de această dată la concertul din Catedrală, primit cu multă bucurie și foarte apreciat de către credincioși.

În același timp, Adrian Bughi este dirijor al corului de la biserica din Curtici, din județul Arad; din septembrie 2015 este și profesor de muzică bisericească și cor, la Seminarul Teologic Ortodox din Arad, iar de curând a devenit și membru al corului Filarmonicii de Stat din Arad.

Este al doilea concert de acest fel, susținut de corul „Pro Musica” și corul elevilor de la Școala Generală din Giula, după concertul din 20 decembrie 2015.

Copiii au primit dulciuri din partea ierarhului, iar membrii corului și ceilalți credincioși au fost invitați, la final, la o agapă frățească.

**Biroul de Presă al Episcopiei Ortodoxe
Române din Ungaria**